

**การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ
กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ**

**Internal Quality Assurance Management Of The Special Education Center Performance
Promotion Network Group 2 Under
The Office Of Special Education Administration**

โนรีดา อาแวกือจิ

Noreeda A-waekueji

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education , Bangkokthonburi University

6353100085@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 175 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน, ศูนย์การศึกษาพิเศษ, สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration; and (2) to compare internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration, classified by educational level and work experience.

This research was a survey research. The population included 175 teachers of the Special Education Center Efficiency Promotion Network. under the Office of Special Education Administration.

The sample was obtained via simple random sampling technique comprised of 123 teachers. The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration overall was at high level; and (2) comparison internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration, classified by educational and work experience, overall and aspect were different with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Internal Quality Assurance Management, Special Education Center, The Office of Special Education Administration

บทนำ

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ใน หมวดที่ 6 มาตรา 47 และมาตรา 48 ความว่า ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการบริหาร ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อจะให้ประชาชนได้เกิดความมั่นใจในสถานศึกษานั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 14) ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาและคำแนะนำการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการปฏิบัติตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หากจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาของ W.Edwards Deming นักจัดการบริหารคุณภาพ เป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) หรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) ประกอบไปด้วย 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Do) 3) ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และ 4) ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, 2542: 188-190)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อที่ 3 กล่าวว่า “ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561: 3-5) และเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ถือเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยให้แก่คนพิการ (เกยูร วงศ์ก้อม, 2553: 144) จึงต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เช่นเดียวกันกับการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน แต่เนื่องจากในหลายปีที่ผ่านมาศูนย์การศึกษาพิเศษยังไม่มีมาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัยหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปรับใช้ ให้เป็นมาตรฐานของสถานศึกษาตนเอง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2561 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศให้มีมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้น ทำให้ระบบประกันคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษแต่ละแห่งไม่ได้ดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาทิเช่น ขั้นตอนเตรียมการก่อนการดำเนินงาน บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานที่เป็นปกติ จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน ปัญหาการดำเนินงานคือขาดการวางแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นขั้นตอน ไม่ได้ลำดับความสำคัญของเป้าหมาย ระยะเวลาการปฏิบัติยังไม่แน่นอน ขาดการสนับสนุนอำนวยความสะดวกและทรัพยากร ขาดการนิเทศติดตาม การตรวจสอบปรับปรุง บุคลากรส่วนใหญ่ยังกลัวการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นจริง ด้วยมีความเข้าใจว่าจะทำให้ชื่อเสียงของสถานศึกษาลดลง จึงส่งผลให้ไม่ได้นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงงานอย่างแท้จริง

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องตามกฎกระทรวง และมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในให้มีความพร้อมและมีความมั่นใจในการเข้ารับการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัด เป็นข้อมูลสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงต่อไป

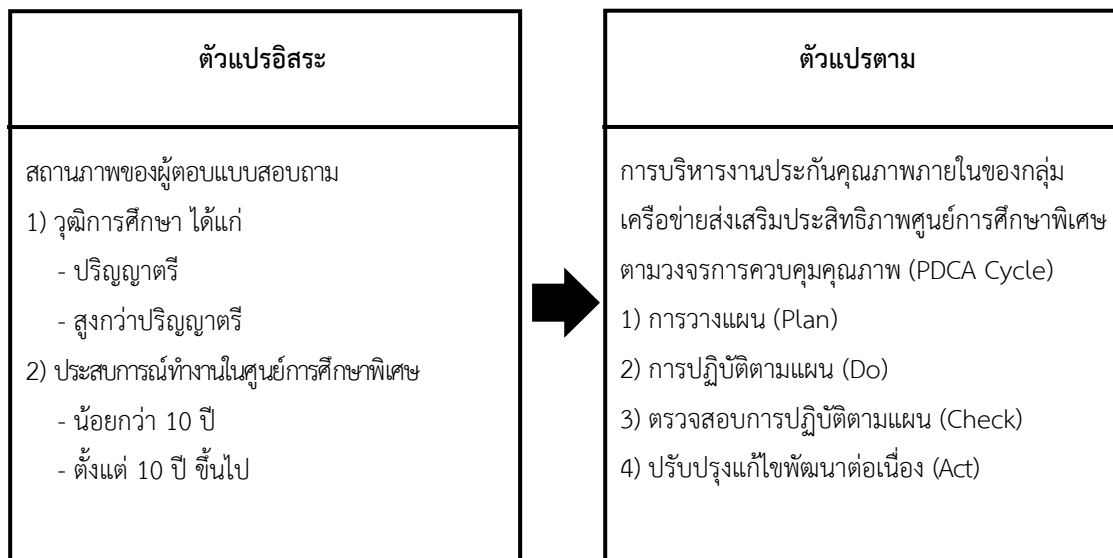
วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามกรอบ (PDCA Cycle) ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 123 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ต ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการเท่ากับ 0.984 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ประเมินต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 และวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 52 คิดเป็นร้อยละ 42.30 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ มีผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 และผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30

2. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) พบว่า โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check)

3. การเปรียบเทียบผลการประเมินของครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบผลการประเมินของครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษแตกต่างกันต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยของนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา อินตะวิน (2563) ได้ศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนงคราญ ศรีบุรมย์ (2562) ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ศูนย์การศึกษาพิเศษในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ได้ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่แล้ว ตามที่ได้กำหนดไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 เรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพ ที่กล่าวว่า ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน แต่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการในวงจรคุณภาพ PDCA

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่ หรือครูที่ไม่ได้คลุกคลีกับระบบบริหารสถานศึกษา จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง แตกต่างกับครูที่

วุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและคณะครู รวมทั้งเห็นความสำคัญของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สามารถนำวงจรคุณภาพ PDCA มาปรับใช้กับงานประกันคุณภาพภายในเพื่อให้งานประสบความสำเร็จและยั่งยืน สะท้อนให้เห็นกระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอนตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทิกานัญญ์ ธนากรวัจน์ (2558) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับ การศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนคราญ ศรีบุรมย์ (2562) ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษมากกว่า 10 ปีขึ้นไปนั้น จะมีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมกับระบบประกันคุณภาพภายในมานาน มองเห็นทั้งขั้นตอน กระบวนการ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการดำเนินงานดังกล่าวมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษน้อยกว่า 10 ปี ซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาขับเคลื่อนกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัญหา คงหอม (2560) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกตามการมีประสบการณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนคราญ ศรีบุรมย์ (2562) ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตามจำแนกตามการมีประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการวางแผน (Plan) ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา (SWOT Analysis) ทั้งจุดเด่น จุดด้อย โอกาสและอุปสรรค โดยมีเป้าหมายให้นำจุดเด่นและโอกาสไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และนำจุดด้อยและอุปสรรค ไปแก้ไขเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบงานในระบบประกันคุณภาพภายในได้ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ตามหลักการบริหาร 4M ได้แก่ การสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ (Man) สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน (Money) สนับสนุนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ต่อการดำเนินงาน (Material) และสนับสนุนด้านการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีขั้นตอนตรวจสอบได้ (Management)

3. ด้านตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานด้วยเครื่องมือที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่องทั้งชั้นเตรียมงาน ชั้นดำเนินงาน และชั้นสรุปผล เมื่อพบปัญหาในการดำเนินงานก็ทบทวนแผนพร้อมทั้งปรับเปลี่ยนแก้ไขเพื่อให้สามารถดำเนินงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. ด้านปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) ได้แก่ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป เพื่อที่จะนำจุดเด่นไปต่อยอดพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ผ่านมาให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3)*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด

_____. (2561). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

กัณหา คงหอม. (2560). *การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม)*.

เกยูร วงศ์กอม. (2548). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

นันทิกายาญจน์ ธนากรวิจน์. (2558). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม)*.

นงคราญ ศรีบุรมย์. (2562). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี)*.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยพัฒนาพานิช.

อัจฉรา อินตะวิน. (2563). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน. (การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา)*.